



**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“İşaret Dili Uzaktan Temel Seviye Öğrenimi”

Proje Kodu: 605E2AD75C4C3

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

**Dr. Öğr. Üyesi Kadir DELİGÖZ
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi**

Araştırmacılar:

**Hilal KAYA
Demet ÇELEBİ
Nagihan DAL**

Temmuz, 2021

ERZURUM

İçindekiler

ÖNSÖZ.....	2
ÖZET	3
MATERYAL VE YÖNTEM	4
Araştırmanın Türü.....	4
Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman	4
Projenin Uygulanışı	4
PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER	5
SONUÇLAR.....	7

ÖNSÖZ

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyine etki eden faktörlerin başında ülke içerisinde yer alan bireylere sağlanan eşit imkânlar yatmaktadır. Ülkedeki her bireyin eşit imkânlarla eşit şartlarda erişimi bu konuda önem arz etmektedir. Dünya'da 466 milyon, Avrupa'da 34 milyon ve ülkemizde ise 3 milyonu aşkın işitme engelli birey bulunmaktadır. İşitme engelli bireylerin kendi aralarında ve diğer bireylerle iletişim kurarken el hareketlerin ve yüz mimiklerini kullanarak oluşturdukları görsel dil işaret dilidir. Günümüzde işaret dili engelli olmayanlar ile işitme engelli olanlar arasında kurulmuş bir köprüdür. El işaretleri ve yüz hareketlerinden oluşan birçok ifadeyi kullanarak iletişim kurulur. Bu nedenle işaret dili önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çerçevede "Temel Düzey İşaret Dili Uzaktan Eğitimi" ile işaret dilini öncelikle lisans düzeyinde öğrencilerimizden başlamak üzere Atatürk Üniversitesi'nde görevli akademik ve idari personele öğretmeyi amaçlamaktadır. Proje ile toplumsal eşitlik kapsamında bir köprü oluşturulması planlanmaktadır. Ülkemizde lisans veya ön lisans düzeyinde programı bulunmayan "İşaret Dili"ni daha çok kişinin öğrenmesi ve bu konuda 3 milyon işaret engelli bireylerimize destek olunması hedeflenmektedir.

Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından desteklenmiştir.

ÖZET

"Temel Düzey İşaret Dili Uzaktan Eğitimi" projesi ile öncelikle lisans düzeyinde öğrencilerimizden başlamak üzere Atatürk Üniversitesi'nde görevli akademik ve idari personele öğretmeyi amaçlamaktadır.

Proje çevrimiçi olarak yürütüleceği için internet ve internete erişim aracı olan tüm katılımcılar projeye kabul edilmektedir. Eğitim ile öğrenciler ve diğer katılımcılara "işaret dili" ile ilgili temel bilgiler verilecektir. Proje fikri günümüzde hem dünyada hem de ülkemizde oldukça büyük bir yere sahip işitme engelli bireylerin daha rahat bir yaşam sürmelerini desteklemek adına ortaya çıkmıştır. Proje ile işaret dilini öncelikle lisans düzeyinde öğrencilerimizden başlamak üzere Atatürk Üniversitesi'nde görevli akademik ve idari personele öğretmeyi amaçlamaktadır. Proje kapsamında işaret dili eğitmeni ile anlaşma sağlanmış ve bu eğitmen tarafından 3 ay boyunca proje başlangıç tarihinden proje bitiş tarihine kadar her hafta Salı günleri saat 17:00'da 45 dakikalık (çevrimiçi (Zoom üzerinden) eğitimlerin verilmesi planlanmaktadır. Proje açık erişimli olup Atatürk Üniversitesi Genç İdealistler Kulübü tarafından sosyal medyada Atatürk Üniversitesi öğrencilerine yapılacak duyuru sonrası çevrimiçi eğitim takvimi yayımlanacaktır. Açık erişimli gerçekleşecek eğitimlerde Zoom üzerinden katılım sağlanabilecektir. Temel düzey işaret dili uzaktan eğitimine katılarak işaret dilinde bilinmesi gereken temel bilgileri öğretilecektir. Ayrıca şehirler, isimler, yemek siparişi verme, adres sorma gibi günlük hayatta ihtiyaç duyulan ifadeleri de öğretilecektir.

Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşaret Dili, Öğrenim, Sessiz Harfler

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje ekibi tarafından 05.04.2021 ile 04.07.2021 tarihleri arasında çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Projenin Uygulanışı

Türkiye'de 3 milyon, Avrupa'da 34 milyon, Dünya'da ise 466 milyon işitme engelli birey bulunmaktadır. İşitme engelli bireylerin kendi aralarında ve diğer bireylerle iletişim kurarken el hareketlerin ve yüz mimiklerini kullanarak oluşturdukları görsel dil işaret dilidir. Günümüzde işaret dili engelli olmayanlar ile işitme engelli olanlar arasında kurulmuş bir köprüdür. El işaretleri ve yüz hareketlerinden oluşan birçok ifadeyi kullanarak iletişim kurulur. İşaret dili öğrenmek ve anlamak yalnızca işitme engelli olanlar için değil, işitme engellilerle birlikte yaşayan ve onlarla iletişim kurmak isteyen herkes içindir. Bu toplumsal duyarlılık projesi kapsamında "Temel Düzey İşaret Dili Uzaktan Eğitimi" ile işaret dilini öncelikle lisans düzeyinde öğrencilerimizden başlamak üzere Atatürk Üniversitesi'nde görevli akademik ve idari personele öğretmeyi amaçlamaktadır.

Projenin uygulanması için İşaret Dili Eğitmenine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle yaptığımız araştırmalar sonucunda halen görev yapan işaret dili eğitmeni Kadir DEMİR ile görüşülmüş ve kendisiyle 3 ay boyunca haftada iki gün işaret dili eğitimi verilmesi hususunda 2.000 TL ücret karşılığında anlaşılmıştır. Proje kapsamında işaret dili eğitici sertifikası bulunan bir kuruluş ile iş birliği içerisinde proje başlangıç tarihinden proje bitiş tarihine kadar her hafta Salı günleri saat 17:00'da 45 dakikalık (çevrimiçi Zoom üzerinden) eğitimlerin verilmiştir. Proje açık erişimli gerçekleştirilmiştir. Temel düzey işaret dili uzaktan eğitime katılarak işaret dilinde bilinmesi gereken temel bilgileri öğretilecektir. Ayrıca şehirler, isimler, yemek siparişi verme, adres sorma gibi günlük hayatta ihtiyaç duyulan ifadeleri de öğretilecektir.

Eğitim boyunca katılım yüksek oranda gerçekleşmiş ve eğitimin belirli döneminde katılımcıların durumlarını ölçmek için ara çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında katılım sağlamak isteyen öğrencilerin bilgisayar-tablet veya akıllı telefonlarının olması ve aktif bir internet bağlantısına sahip olmaları gerekmektedir.

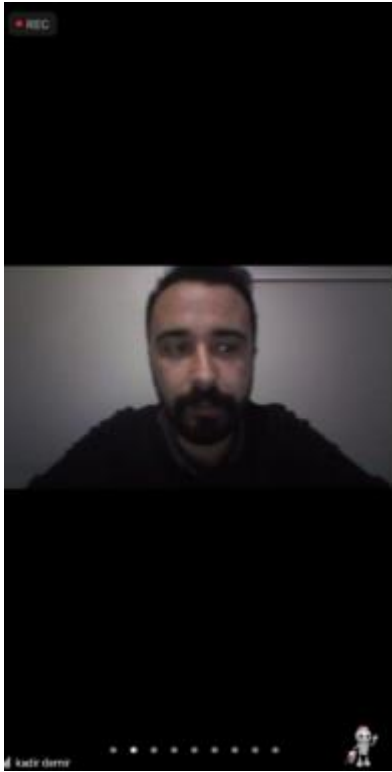
Proje kayıt altına alınmış ve projeye ait kayıtlar katılımcılara mail yoluyla iletilmiştir.

PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER

Atatürk Üniversitesi Kurumsal İletişim Direktörlüğü tarafından hazırlanan tanıtım afişi



Projenin uygulandığı derslerden kesitler





SONUÇLAR

Temelde lisans öğrencilerimizin işaret dili eğitimi almalarına teşvik etmek ve engelli vatandaşlar ile rahat iletişim kurmalarını sağlamak amacıyla hazırlanan bu proje ile hem lisans, hem lisansüstü ve hem de akademik-idari personellerin katılımıyla yüksek katılımlı bir eğitim gerçekleşmiştir.

Proje ile amaçlanan ilk husus duyma engelli bulunan kişilerin toplum içerisinde anlaşabileceği kişi sayısının en yüksek seviyelere çıkarmak adına bir adım da bizlerin atmasıydı. Proje çevrimiçi yürütüldüğü için katılım oldukça fazla gerçekleşti. Projeye başlarken temel sloganımız “işaret dili öğrenmek ve anlamak yalnızca işitme engelli olanlar için değil, işitme engellilerle birlikte yaşayan ve onlarla iletişim kurmak isteyen herkes içindir” şeklinde olmuş ve bu slogan ışığında “Temel Düzey İşaret Dili Uzaktan Eğitimi gerçekleştirilmiştir. Proje kayıt altına alınmış ve projeye ait kayıtlar katılımcılara mail yoluyla iletilmiştir.

Projemizi destekleyerek işitme engelli bireylere daha sağlıklı ve rahat bir ortam sağladığından dolayı Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Merkezi'ne teşekkür ederiz.